

NATURVÄRDESIKONTROLL

NATURVÄRDESIKONTROLL AV DEL AV FASTIGHETEN
FAMMARP 2:4, HALMSTADS KOMMUN, HALLANDS LÄN

2023-11-13

wsp

NATURVÄRDESINVENTERING

Naturvärdesinventering av del av fastigheten Fammarp
2:4, Halmstads kommun, Hallands län

KUND

Halmstads kommun

KONSULT

WSP

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7
Tel: +46 10-722 50 00
WSP Sverige AB
Org nr: 556057-4880
wsp.com

KONTAKTPERSONER

Mathias Öster
010 – 722 54 24
mathias.oster@wsp.com

Sandra Lindahl
073 – 699 15 35
sandra.lindahl@halmstad.se

UPPDRAGSNAMN
Naturvärdesinventering Frösakull

UPPDRAGSNUMMER
10358218

FÖRFATTARE
Erik Fridolf

DATUM
2023-11-13

ÄNDRINGSDATUM

Granskad av
Mathias Öster

DOKUMENTINFORMATION

Naturvärdesinventering av Naturvärdesinventering av del av fastigheten
Fammarp 2:4, Halmstads kommun, Hallands län

Följande personer har medverkat:

Erik Fridolf – Förstudie, inventering, bedömningar och rapportering

Mathias Öster – Inventering och bedömningar

Mathias Öster – Kvalitetsgranskning

Omslagsbild: översiktsbild av Inventeringsområdet

Samtliga foton i rapporten är tagna av Erik Fridolf och Mathias Öster, WSP
om inte annat anges.

INNEHÅLL

1	INLEDNING	5
1.1	METODIK OCH OMFATTNING	5
1.2	OMRÅDESBESKRIVNING	5
1.2.1	Historisk markanvändning	6
2	FÖRUTSÄTTNINGAR	7
2.1	SKYDDADE OMRÅDEN	7
2.2	TIDIGARE INVENTERINGAR	8
2.3	REGISTRERADE NATURVÄRDEN	8
2.4	TIDIGARE FYND AV NATURVÅRDSARTER	10
2.5	TIDIGARE INRAPPORTERADE VÄRDEFULLA TRÄD	11
2.6	TIDIGARE INRAPPORTERADE INVASIVA ARTER	11
3	RESULTAT	12
3.1	NATURVÄRDESOBJEKT	12
3.2	FYND AV NATURVÅRDSARTER	15
3.3	FYND AV INVASIVA ARTER	15
4	BEDÖMNINGAR	18
4.1	RIKTLINJER FÖR PLANLÄGGNING	18
5	REFERENSER	19
5.1	HEMSIDOR	19
5.2	LITTERATUR	19

Bilagor

1. Metodik NVI

1 INLEDNING

WSP Sverige AB har på uppdrag av Halmstads kommun utfört en naturvärdesinventering av del av fastigheten Fammarp 2:4, Halmstads kommun, Hallands län. En fältinventering genomfördes den 20 september 2023 av Erik Fridolf och Mathias Öster. Rapporten har granskats av Mathias Öster.

Syftet med en naturvärdesinventering är att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och bedöma vilka naturvärden dessa områden har. Identifierade områden och sammanställning av befintlig information redovisas i rapporten.

Denna rapport innehåller bedömningar och rekommendationer ur naturhänseende. Det är viktigt att poängtera att naturvärdesbedömningen inte utgör något ställningstagande av utredningsområdets lämplighet för en exploatering.

1.1 METODIK OCH OMFATTNING

Inventeringen har utgått från metoden beskriven i SIS standard (SIS 199000:2014a och b) och har utförts med följande tillägg:

- Naturvärdesklass 4
- Detaljerad redovisning av artförekomst (fynd av rödlistade och fridlysta arter koordinatssätts)

Metodiken som använts beskrivs mer ingående i Bilaga 1.

Naturinventeringen och naturvärdesbedömningen omfattade:

- Inventering av befintlig information rörande riksintressen, Natura 2000-områden, områdets eventuella skyddsvärda biotoper, rödlistade arter, naturreservat, nyckelbiotoper, m.m. Denna information har bland annat hämtats in från Länsstyrelsen i Hallands län, ArtDatabanken, Skogsstyrelsen och Hallands botaniska förening.
- En naturvärdesinventering i fält på detaljeringsgrad medel genomfördes den 20 september 2023. Inventeringen inkluderade systematisk naturvärdesbedömning samt klassificering av områden med avseende på naturvärden som identifierats vid fältbesöket.

1.2 OMRÅDESBESKRIVNING

Det ungefär sju hektar stora inventeringsområdet är beläget vid Frösakull, direkt öster om Kungsvägen och söder om Kronolundsvägen. Området omgärdas av vägar och bostadsområden, huvudsakligen villakvarter. Villor och trädgårdar gränsar till inventeringsområdet i väst och öst. Cykel- och

gångstigar och mindre stigar genomkorsar området vilket bedöms nyttjas som rekreationsområdet för närboende.

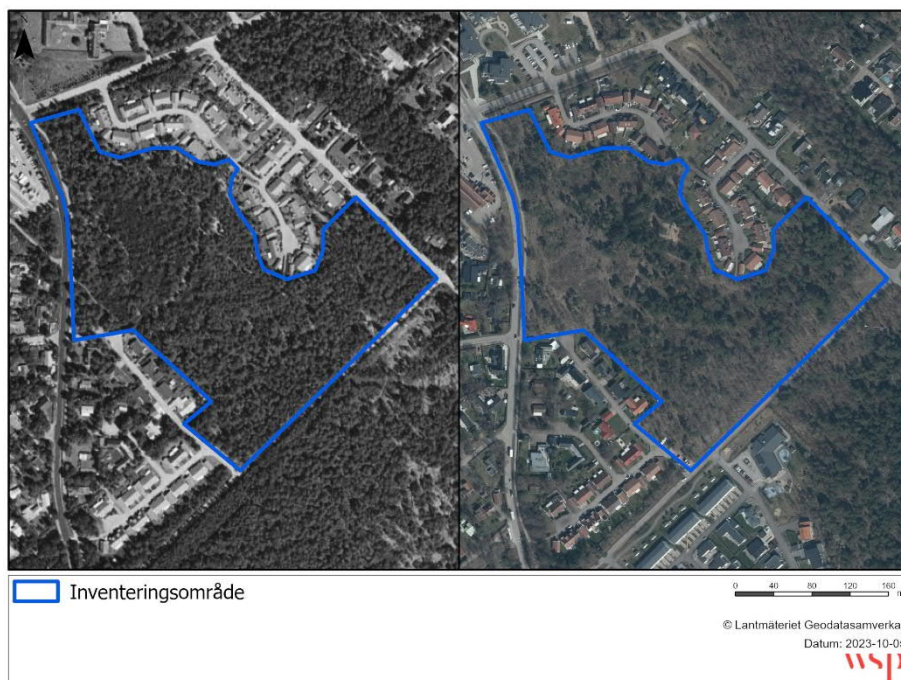
Inventeringsområdet utgörs av övervägande ung busk- och trädbeklädd mark. Bitvis förekommer området med tät vegetation med sly. Tall och björk utgör de vanligaste trädslagen och är relativt jämnt sprida, huvudsakligen inom östra halvan av inventeringsområdet.

Figur 1. Översiktskarta över inventeringsområdet.

1.2.1 Historisk markanvändning

Utifrån undersökningar av historiska ortofoto framgår det att inventeringsområdet under 2002 hade ett mer slutet trädskikt jämfört med idag (figur 2). Träden i den västra delen av området har någon gång efter 2002 blivit avverkade. Idag är denna del av området rik på unga träd, sly och buskar. Enligt häradsekonomska kartan var det barrskog inom området i början av 1900-talet.

Figur 2. Ortofoto från 2002 (vänster) och 2023 (höger).

2 FÖRUTSÄTTNINGAR

2.1 SKYDDADE OMRÅDEN

Öster om inventeringsområdet finns naturreservatet Møllegården (NVR-ID 2002867, figur 3). Syftet med naturreservatet är att bevara och utveckla biologisk mångfald knuten till ekhagar, torra naturbetesmarker och klibbalskogar av översilningstyp. Förekommande livsmiljöer för områdets rödlistade arter ska säkerställas och förbättras. Den del av naturreservatet som ligger närmast inventeringsområdet, skötselområde 2, utgör enligt skötselplanen av ohävdad mark (Länsstyrelsen Halland 2004).

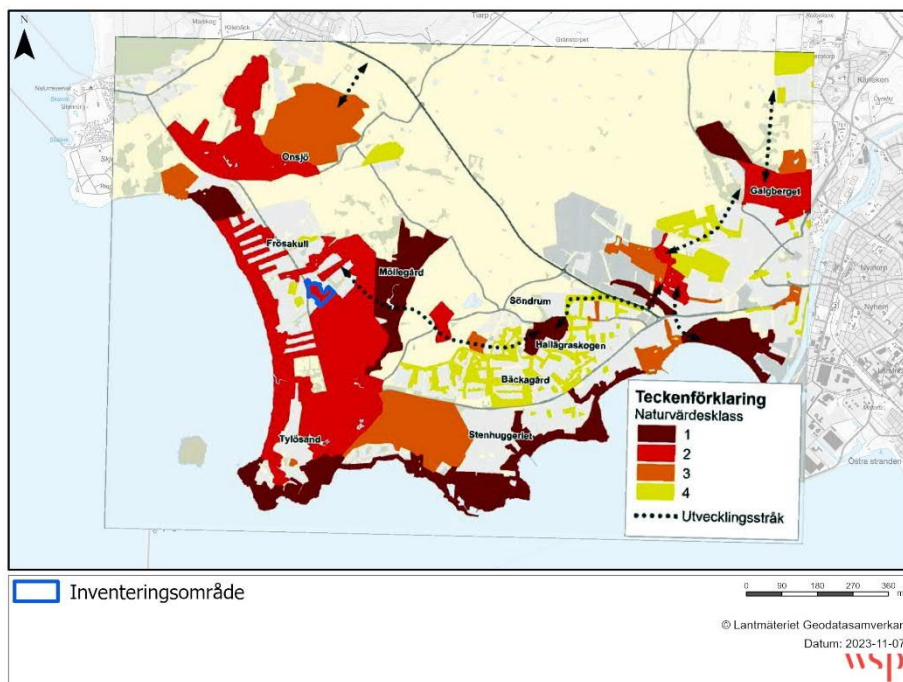

Figur 3. Naturreservatet Møllegården öster om inventeringsområdet.

2.2 TIDIGARE INVENTERINGAR

I Halmstads kommuns Grönplan från 2016 (Persson 2016) framgår det att inventeringsområdet sammanfaller med ett objekt (figur 4) som bedömts ha högt naturvärde (naturvärdesklass 2). Metoden som använts för att klassa naturvärden är SIS standard (SIS 199000:2014) och omfattar klass 1 till 4. Både artvärde och biotopvärde har inkluderats i bedömningen. Inventeringen har genomförts på översiktligt nivå.

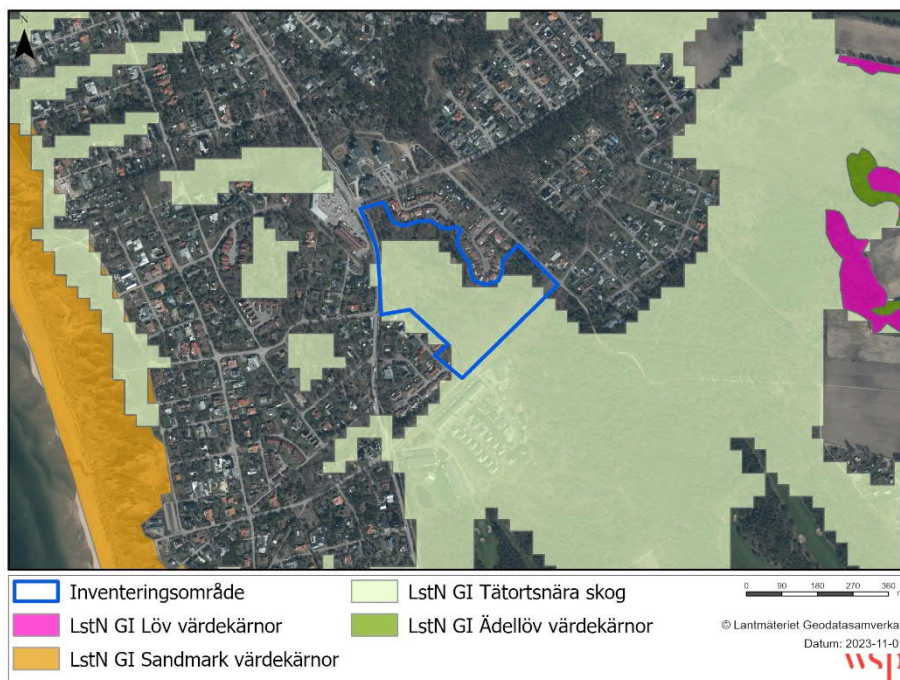

Figur 4. Utpekade naturvärden enligt uppgifter från Halmstads grönplan från 2016 (Persson 2016).

2.3 REGISTRERADE NATURVÄRDEN

Länsstyrelsen har pekat ut flertalet objekt kopplat till grön infrastruktur, varav vissa finns i det omgivande landskapet till inventeringsområdet (figur 5). Objekten omfattar lövskogsmiljöer, sandmark, tätortsnära skog och ädellövmiljöer. I underlaget framgår det att värdekärnor respektive stödhabitat har pekats ut efter sammanslagning av olika underlag, vilka framgår av tabell 1. Generellt utgörs stödhabitat av övriga miljöer (ex. övriga ädellövmiljöer) som inte klassats som värdekärnor, och bedöms istället ha potential att utgöra viktiga spridningsvägar för arter inom den specifika naturtypen. Tätortsnära skog utgörs av skog belägen inom 500 meter från tätorter, framtaget med nationellt marktäckedata som underlag. Objekt utpekade som tätortsnära skog sammanfaller med inventeringsområdet.

Figur 5. Utpekade värden kopplat till grön infrastruktur som sammanfaller med inventeringsområdet.

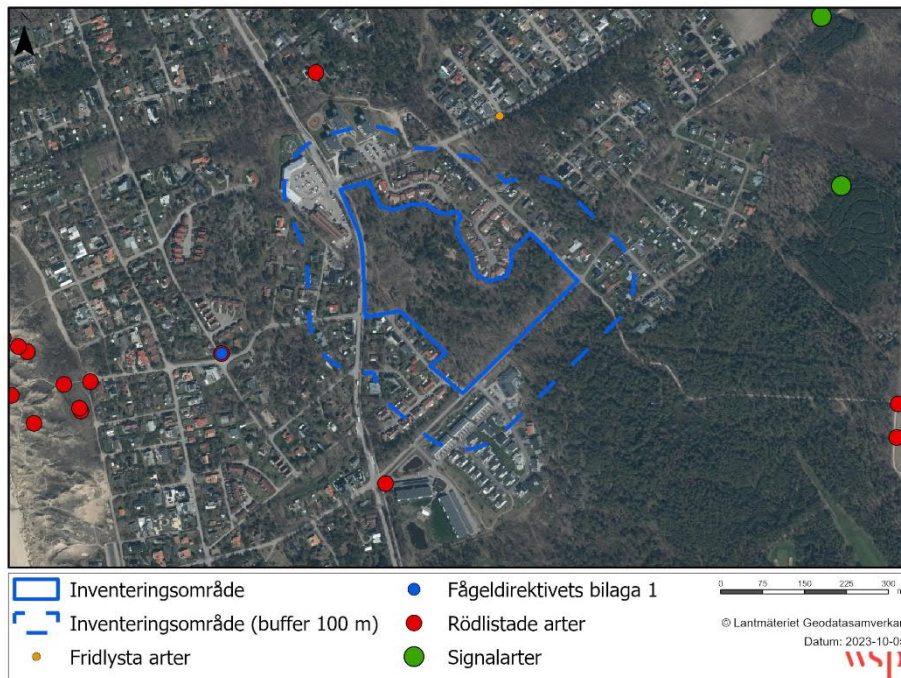
Tabell 1. Underlag för utpekade av värdekärnor och stödhabitat för olika miljöer, kopplat till grön infrastruktur.

Miljö	Värdekärna	Stödhabitat
Lövskog	Nyckelbiotoper för ädellöv och triviallöf, naturvärdesobjekt ädellöv och triviallöf, naturtyper för ädellöv och triviallöf inom skyddade områden, trädklädd betesmark i ängs- och betesmarksinventeringen (TUVA) – Jordbruksverket, och skyddsvärda lövträd från regional trädinventering, med 20 m buffert	-
Sandmark	Naturtyper för sandmarker inom skyddade områden, sandmarker i ängs- och betesmarksinventeringen (TUVA) – Jordbruksverket, regional sandmarksinventering och sand- och grustäcker med höga naturvärden i regional inventering	SGU jordartskarta och SGU Grus och Krossberg Grusförekomster
Ädellövmiljö	Nyckelbiotoper för ädellöv, naturvärdesobjekt ädellöv, naturtyper för ädellöv inom skyddade områden, naturtyper för ädellöv i ängs- och betesmarksinventeringen (TUVA) – Jordbruksverket, och skyddsvärda ädellövträd från regional trädinventering, med 20 m buffert.	-

2.4 TIDIGARE FYND AV NATURVÅRDSARTER

Naturvårdsart är ett samlingsbegrepp för skyddade arter, fridlysta arter, rödlistade arter, typiska arter, ansvarsarter och signalarter. Dessa indikerar att ett område har högt naturvärde eller i sig själv är av särskild betydelse för biologisk mångfald. För mer information om naturvårdsarter, se Bilaga 1.

En sökning av naturvårdsarter genomfördes i Artportalen 2023-09-22 för rapporteringsperioden 2000–2023. Inga naturvårdsarter är kända inom inventeringsområdet eller inom 100 meter från inventeringsområdet (figur 5).

Figur 6. Känd förekomst av naturvårdsarter enligt Artportalen under perioden 2000–2023, sökning 2023-09-22.

Kontakt har tagits med Hallands botaniska förening. De har framfört att knärot (1984) noterats inom inventeringsområdet, 1979–1984 enligt Artportalen. Enligt Artportalen har arten, smal kärringtand (rödlistad som VU), noterats på samma plats och vid samma tidpunkt som fyndet av knärot.

2.5 TIDIGARE INRAPPORTERADE VÄRDEFULLA TRÄD

Inga fyndrapporter med skyddsvärda träd är kända från inventeringsområdet enligt uppgifter från Artportalen (2000–2023, sökning 2023-09-22). Länsstyrelsens GIS-material med information om skyddsvärda träd, "LstN Trädinventering" och "LstN Skyddsvärda träd (Äldre inventering)", vilka är tillgängliga på länsstyrelsens geodatakatalog sammanfaller inte heller med inventeringsområdet.

2.6 TIDIGARE INRAPPORTERADE INVASIVA ARTER

Inga fyndrapporter med invasiva arter är kända från inventeringsområdet enligt uppgifter från Artportalen (2000–2023, sökning 2023-09-22).

3 RESULTAT

En fältinventering genomfördes den 20 september 2023 av Erik Fridolf och Mathias Öster. Resultatet av naturvärdesinventeringen i fält redovisas nedan. Resultatet är uppdelat i tre delar med följande ordning:

- 3.1 Naturvärdesobjekt (0 objekt)
- 3.2 Fynd av naturvårdsarter (0 fynd)
- 3.3 Invasiva arter (7 arter)

3.1 NATURVÄRDESOBJEKT

Inga naturvärdesobjekt identifierades vid fältbesöket den 20 september 2023.

Den samlade bilden av inventeringsområdet visar en till stor del igenväxt mark med bitvis rik förekomst av sly (figur 7). Det finns områden som är mer öppna och fria från sly, men ofta i sådant fall med anledning av avverkning eller röjning (figur 10). Inventeringsområdets öppnare ytor utgörs av risdominerad vegetation med främst ljung och kråkbär samt med inslag av lingon och blåbär. Mindre stigar och en cykelväg genomkorsar området (figur 8). Flertalet trädgårdstippar med förekomst av trädgårdsväxter och ibland även invasiva arter noterades. De var generellt belägna i närområdet av hus och trädgårdar. Flertalet mer exotiska växter noterades, främst vid kanterna av inventeringsområdet (se avsnitt 3.3).

Figur 7. Foto från den västra delen av inventeringsområdet.

Figur 8. Mindre stig inom inventeringsområdet.

Trädskiktet var relativt likt över stora delar av inventeringsområdet, bortsett från det mer öppna området i väst och det aningen friskare i sydöst. Tall och björk är de dominerande och mest spritt förekommande trädslagen (figur 9), om uppslag av sly och yngre plantor bortses. Även asp, bok, ek och rönn växer inom inventeringsområdet. Tallar med en diameter upp mot fem till sex decimeter i diameter noterades, huvudsakligen i den nordöstra delen av inventeringsområdet. Bitvis förekommer rikligt med björksly men även sparsam förekomst av träd. Björkar med en diameter upp mot tre till fyra decimeter dokumenterades. Lokalt noterades stor förekomst av eksly. Ett fåtal ekar med en diameter på upp mot tre decimeter finns inom inventeringsområdet. Förutom sly noterades sparsam förekomst av asp med en diameter på upp mot tre decimeter.

Figur 9. Fotografi från inventeringsområdets nordöstra hörn.

Det noterades lokala mindre samlingar med död ved i olika nedbrytningsgrad inom inventeringsområdet. Generellt utgörs veden av klenare dimension. Stor del av den döda veden har uppkommit efter avverkning och röjning (figur 10) vilket körspår och stubbar indikerar.

Figur 10. Avverkad och röjd vegetation. Fotografiet är taget i de centrala delarna av inventeringsområdet.

Den sydöstra delen av inventeringsområdet utgjordes lokalt av aningen friskare mark jämfört med resterande delar av inventeringsområdet (figur 11). Här noterades bl.a. ung asp (15–20 centimeter i diameter).

Figur 11. Igenväxt mark i den södra/sydöstra delen av inventeringsområdet.

Vid fältbesöket noterades följande arter inom inventeringsområdet: asp, björk, blomsterlupin, blåbär, blåklocka, bok, druvfläder, ek, en, flickbjörnbär, gullhorn, gullris, gulsporre, gran, harklöver, harris, hassel, jättebalsamin, kaprifol, kirskål, klockljung, kråkbär, lingon, ljung, parkslide, pors, robinia, rölleka, rönn, spärroxbär, större hackspett (vid den centrala norra kanten av inventeringsområdet), tall, vitklöver och vresros.

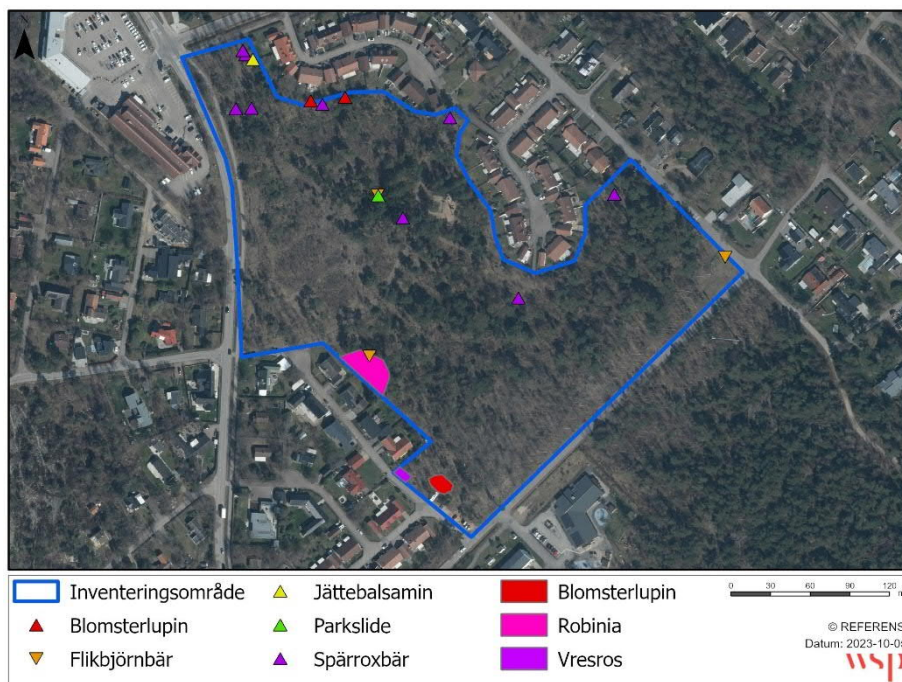
3.2 FYND AV NATURVÅRDSARTER

Inga naturvårdsarter påträffades vid fältbesöket den 20 september 2023.

3.3 FYND AV INVASIVA ARTER

Sju olika invasiva arter påträffades inom inventeringsområdet (figur 12). Majoriteten av fynden noterades i kanten av inventeringsområdet, ofta i nära anslutning till hus och trädgårdar. Flera av arterna noterades i eller vid platser där trädgårdsavfall dumpats (figur 13).

De påträffade arternas risk för invasivitet, enligt uppgifter från Artdatabanken, framgår av tabell 2.

Figur 12. Invasiva arter noterade inom inventeringsområdet.

Tabell 2. Påträffade arters risk för invasivitet.

Art	Invasiv art
Blomsterlupin	Mycket hög risk för invasivitet
Flickbjörnbär (figur 12)	Låg risk för invasivitet
Jättebalsamin	Mycket hög risk för invasivitet
Parkslide (figur 12)	Mycket hög risk för invasivitet
Robinia (figur 14)	Hög risk för invasivitet
Spärroxbär	Mycket hög risk för invasivitet
Vresros	Mycket hög risk för invasivitet

Figur 13. Parkslide och flickbjörnbär vid hög med trädgårdsavfall.

Figur 14. Större bestånd av robinia.

4 BEDÖMNINGAR

Utifrån information från genomförd förstudie framgår det att inga särskilda naturvärden sedan tidigare är kända från inventeringsområdet, bortsett från att delar är utpekade med avseende på grön infrastruktur.

Efter genomfört fältbesök kan det konstateras att inga objekt inom inventeringsområdet har levt upp till definitionen av naturvärdesklass 4 eller högre enligt SIS standard (SIS 199000:2014a och b). Inga naturvårdsarter noterades heller. Hela området bedöms därför ha lågt naturvärde.

4.1 RIKTLINJER FÖR PLANLÄGGNING

Inga naturvärden som uppfyller definitionen av minst naturvärdesklass 4 enligt SIS standard bedöms finnas inom det inventerade området. Vidare bedöms att särskilda hänsynstagande eller ansökan om dispens med anledning av naturmiljö inte är aktuellt.

Under inventeringen påträffades flertalet invasiva arter inom inventeringsområdet, främst i närheten av trädgårdar och bebyggelse. Med anledning av arternas förekomst rekommenderas att minimera risken för eventuell spridning av arterna. Aktsamhet och riskbedömning är motiverat vid markarbeten, körningar och liknande inom inventeringsområdet, just för att undvika spridning. En av de invasiva arterna som noterades inom inventeringsområde är jättebalsamin. Arten är upptagen i EUs förteckning över invasiva arter (EU-förordning nr 1143/2014). Det innebär att det är förbjudet enligt lag att flytta, odla, saluföra eller tillåta reproduktion av jättebalsamin. Parkslide, som också påträffas inom inventeringsområde, är en art som inte är upptagen i EUs förteckning. Dock är arten svår att bekämpa, kan ha ett omfattande rotsystem och kan bland annat spridas via mycket små rotfragment. Parkslide finns med på Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndighetens förslag på en reviderad nationell lista över invasiva främmande arter.

5 REFERENSER

5.1 HEMSIDOR

ArtPortalen: www.artportalen.se

Jordbruksverkets inventering av ängs- och betesmarker:

<http://www.sjv.se/tuva>

Länsstyrelsens geodatakatalog: <https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/>

Skogens Pärlor: <https://kartor.skogsstyrelsen.se/kartor/>

5.2 LITTERATUR

Länsstyrelsen Halland. 2004. *Skötselplan för naturreservatet Møllegården i Halmstads kommun*. Länsstyrelsen Halland.

Persson, K. 2016. *Grönplan för park- och grönområden. Bedömning av områdenas rekreations- och naturvärden och dess betydelse för ekosystemtjänster 2016*. Halmstad kommun.

SIS. 2014. *Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning*. SVENSK STANDARD SS 199000:2014.

SIS. 2014. *Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Komplement till SS 199000*. Teknisk Rapport. SIS-TR 199001:2014.

UPPDRAGSNAMN
Naturvärdesinventering Frösakull

UPPDRAGSNUMMER
10358218

FÖRFATTARE
Erik Fridolf

DATUM
2023-11-13

VI ÄR WSP

WSP är en av världens ledande rådgivare och konsultbolag inom samhällsutveckling. Med cirka 50 000 medarbetare i över 40 länder samlar vi experter inom analys och teknik, för att framtidssäkra världen.

Tillsammans med våra kunder tar vi fram innovativa lösningar för en mänsklig, trygg och välfungerande morgondag. Så tar vi ansvar för framtiden.

wsp.com

WSP Sverige AB

121 88 Stockholm-Globen
Besök: Arenavägen 7

T: +46 10-722 50 00
Org nr: 556057-4880
Styrelsens säte: Stockholm
wsp.com

BILAGA 1

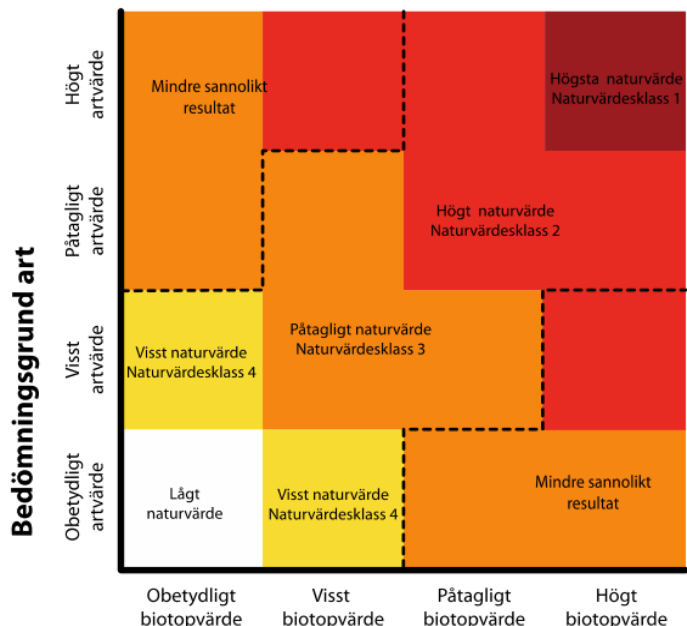
Metodik använd vid naturvärdesinventeringen

Undersökningen omfattar en allmän inventering av bakgrundsinformation, ett fältbesök och en systematisk bedömning av naturvärden enligt standardiserad metod.¹

I den allmänna inventeringen av bakgrundsinformation ingår inventering av befintliga data som beskriver området, bakgrundsmaterial ifrån berörda myndigheter, och informationssök i öppna databaser. Aktuellt område inventeras översiktligt i fält med avseende på förekommande naturtyper och markanvändning.

Den systematiska naturvärdesbedömningen syftar till att uppskatta underlaget för biologisk mångfald. Rödlistade arter, signalarter eller andra värdearter noteras. Naturvärdesbedömningen baseras på att kartlägga de egenskaper i naturen – strukturer, åldersfördelning, avdöende, topografi, bördighet, kulturpåverkan, m.m. – som är av betydelse för mängden kärlväxter, mossor, lavar, vedlevande svampar, fåglar, insekter och övriga djur, det vill säga biologisk mångfald.

Naturvärdesbedömning innebär att ett geografiskt områdes betydelse för biologisk mångfald bedöms med hjälp av bedömningsgrunderna art och biotop, se Figur 1. Naturvärdesbedömning avser den biologiska mångfaldens nuvarande tillstånd. Bedömningsgrunderna är inte kvantitativa utan ska sättas i relation till vad som kan förväntas i den aktuella biotopen och regionen.

Figur 1. Naturvärdesbedömning vid NVI. Utfall för bedömningsgrund art respektive bedömningsgrund biotop leder till en viss naturvärdesklass. Figuren är från SIS Standard Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning.

NATURVÄRDESKLASSER

Inom området förekommande naturtyper klassas på en gemensam skala utifrån naturvärde. Ett naturvärdesobjekts betydelse för biologisk mångfald, det vill säga graden av naturvärde bedöms enligt en fastställd skala i olika naturvärdesklasser, där klasserna är:

HÖGSTA NATURVÄRDE – (NATURVÄRDESKLASS 1) STÖRST POSITIV BETYDELSE FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD.

Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.

HÖGT NATURVÄRDE – (NATURVÄRDESKLASS 2) STOR POSITIV BETYDELSE FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD.

Varje enskilt område med denna naturvärdesklass bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå.

Naturvärdesklass 2 motsvarar ungefär Skogsstyrelsens nyckelbiotoper, lövskogsinventeringens klass 1 och 2, ängs- och betesmarksinventeringens klass aktivt objekt, ängs- och hagmarksinventeringens klass 1–3, ädellövskogsinventeringen klass 1 och 2, skyddsvärda träd enligt åtgärdsprogrammet, våtmarksinventeringens klass 1 och 2, rikkärrsinventeringens klass 1–3, limniska nyckelbiotoper, skogsbrukets klass *urvatten*, värdekärnor i naturreservat samt fullgoda Natura 2000-naturtyper. Detta förutsatt att de inte uppfyller högsta naturvärde.

PÅTAGLIGT NATURVÄRDE – (NATURVÄRDESKLASS 3) PÅTAGLIG POSITIV BETYDELSE FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD.

Varje enskilt område av en viss naturtyp med denna naturvärdesklass behöver inte vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det bedöms vara av särskild betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.

Naturvärdesklass 3 motsvarar ungefär ängs- och betesmarksinventeringens klass *restaurerbar ängs- och betesmark*, Skogsstyrelsens *objekt med naturvärde*, lövskogsinventeringens klass 3, ädellövskogsinventeringens klass 3, våtmarksinventeringens klass 3 och 4 samt skogsbrukets klass *naturvatten*.

VISST NATURVÄRDE – (NATURVÄRDESKLASS 4) VISS POSITIV BETYDELSE FÖR BIOLOGISK MÅNGFALD.

Varje enskilt område av en viss naturtyp med denna naturvärdesklass behöver inte vara av betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det är av betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras.

Naturvärdesklass 4 motsvarar inte någon klass i de större nationella inventeringar som gjorts. Naturvärdesklass 4 motsvarar ungefär områden som omfattas av generellt biotopskydd men som inte uppfyller kriterier för högre naturvärdesklass.

Naturvärdesklass 4 är användbar för områden som tydligt påverkats av mänsklig aktivitet men där det trots allt finns biotopkvaliteter eller arter av viss positiv betydelse för biologisk mångfald, till exempel äldre produktionskog med flerskiktat trädbestand men där andra värdestrukturer och värdeelement saknas.

Naturvärdesbedömning innebär att ett geografiskt områdes betydelse för biologisk mångfald bedöms med hjälp av bedömningsgrunderna art och biotop. Naturvärdesbedömning avser den biologiska mångfaldens nuvarande tillstånd. Bedömningsgrunderna är inte kvantitativa utan ska sättas i relation till vad som kan förväntas i den aktuella biotopen och regionen.

NATURVÅRDSARTER

Naturvårdsart är ett samlingsbegrepp för skyddade arter, fridlysta arter, rödlistade arter, typiska arter, ansvarsarter och signalarter. Förekomst av en eller flera naturvårdsarter kan indikera att ett område har högt naturvärde eller så kan förekomsten av en naturvårdsart i sig indikera en särskild betydelse för biologisk mångfald. Begreppet naturvårdsarter har lanserats av ArtDatabanken som ett verktyg vid naturvärdesbedömning och vid revidering av rödlistan kommer listor på användbara naturvårdsarter tas fram för olika biotoper.

RÖDLISTAN

Den svenska Rödlistan³ innehåller en bedömning av olika arters risk att dö ut i Sverige. De arter som uppfyller kriterierna för någon av kategorierna Nationellt utdöd (RE), Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN), Sårbar (VU), Nära hotad (NT) eller Kunskapsbrist (DD) benämns rödlistade. De arter som kategoriseras som CR, EN eller VU benämns hotade. Kategorin kunskapsbrist omfattar arter där kunskapen är så bristfällig att de inte kan placeras i någon kategori, men där tillgängliga data ändå tyder på att de borde vara rödlistade. Rödlistan baseras på internationellt vedertagna kriterier från Internationella Naturvårdsunionen (IUCN).

FRIDLYSNING

Fridlysning innebär att det är förbjudet att plocka, fånga, döda, eller på annat sätt samla in eller skada vissa växter och djur. Cirka 585 av de cirka 50 000 kända växt- och djurarterna i Sverige är fridlysta i hela landet. Alla orkidéer, groddjur, kräldjur, fladdermöss och vilda fåglar är fridlysta. Ytterligare 43 växt- och djurarter är fridlysta i vissa län. De regler som anger vilka arter som är fridlysta finns i artskyddsförordningen (2007:845). Samtliga växt- och djurarter som är fridlysta i hela landet eller i ett län finns förtecknade i Artskyddsförordningens bilaga 1 och 2 på Naturvårdsverkets webbplats.⁴

SIGNALARTER OCH TYPISKA ARTER

Signalarter är arter vars förekomst ofta indikerar höga naturvärden och goda förutsättningar för en hög biologisk mångfald. Typiska arter är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsamt tillstånd för en viss Natura 2000-naturtyp.

Litteratur

SIS, 2014. Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) - Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning. SVENSK STANDARD SS 199000:2014.

² Indikatorarter – metodutveckling för nationell övervakning av biologisk mångfald i ängs- och betesmarker. Rapport 2003:1, Jordbruksverket.

³ ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

⁴ <https://www.naturvardsverket.se/arnesomraden/arter-och-artskydd/fridlysta-arter>